

NIEUW ELAN

zocht naar nieuwe perspectieven van een jongere generatie met verschillende achtergronden. Leemeijer: "Zij stonden echt open voor onze suggesties."

Alle drie zijn ze het erover eens dat toegankelijkheid en diversiteit in het filmlandschap hoog op de agenda zouden moeten staan. Of dat nu betekent dat je films vertoont met dubbele ondertiteling, online films zo veel mogelijk gratis aanbiedt, of probeert festivalmarkten te vermijden en direct met makers te communiceren.

Ye: "Zeker in een internationale context moet toegankelijkheid voorop staan. Zo is expatcinema in Nederland vaak op onmogelijke tijden geprogrammeerd. Daarnaast pleit ik voor meer gebruik van dubbele ondertiteling: zo komt allerlei soorten publiek samen en ga je segregatie tegen."

Hasanbegović: "Een bioscoopervaring moet open en gemeenschappelijk zijn, voor publiek én voor makers. Want niet iedereen bevindt zich in het hart van de filmindustrie. Toen mijn geboorteland Bosnië na de oorlog in de jaren negentig opnieuw opgebouwd werd, nam de filmindustrie het Europese financieeringsmodel over. Zonder de middelen die daarvoor eigenlijk nodig zijn. Desondanks blijven we volgens diezelfde weg doorgaan. Maar alles wat niet een *major* fictiefilm is, of gericht op festivals, lijkt weinig bestaansrecht te hebben. Zo voelt het voor mij en mijn makersvrienden alsof de Europese filmindustrie niet voor ons bedoeld is. Grote films die aangeprezen worden op een billboard vormen niet het complete aanbod. Soms bevinden waardevolle films zich underground. Als we die niet vinden, zoeken we kennelijk niet hard genoeg."

GATEKEEPERS

Het aanbod moet breder worden, stellen ze dan ook alle drie. Leemeijer: "In Nederland hebben theaters soms twee programmeurs beschikbaar: één die over de premières gaat en één over speciale programma's, zoals retrospectieven. Maar als klein theater heb je geen geld of mankracht om naast premières iets anders op te pakken. Dat is zo jammer! Want het zou

Ye: 'Je kan als programmeur bij Eye veel macht hebben, juist

Farah Hasanbegović (1996, Bosnië en Herzegovina) studeerde onder meer in Sarajevo aan Béla Tarrs Film Factory. Hasanbegović is filmmaker en werkte in verschillende functies bij diverse filmfestivals. In zijn programma *This Isn't the Future I Ordered* (23 en 24 juli in Eye Filmmuseum) onderzoekt hij met een filmprogramma en een lezing de mogelijkheid om in het reine te komen met de teleurstellende toekomst die je zo anders was voorgesteld. Een filmprogramma tegen de wanhoop.

Aileen Ye (1997, Ierland) behaalde een master Sociologie aan de Erasmus Universiteit. Ye is filmmaker en beeldend kunstenaar, gevestigd in Amsterdam en Londen. Ze zet in haar programma *Terra Incognita* (9 en 10 juli) de zintuigen op scherp met een multidisciplinair programma bestaande uit films en verschillende performances over de diepere verhouding die de mens heeft met de natuurlijke elementen. Een programma dat gevoel en kijkersbeleving vooropstelt.

Samuël Leemeijer (1994, Nederland) behaalde een bachelor Scheikundige Technologie aan de Rijksuniversiteit Groningen met een tweedegraads lesbevoegdheid. Daarna rondde hij een pre-master in Film Studies af en werkte hij als programmeur bij Forum Groningen. Hij zet met zijn programma *Mind in Motion* (16 en 17 juli) psychologische animatiefilms, inleidingen en game-installaties in om de menselijke psyche visueel te onderzoeken, zowel het bewuste als onderbewuste deel in ons brein. Kan deze audiovisuele ontdekkingsstocht het eeuwenoude mysterie ervan ontrafelen?

mooi zijn om films te vertonen die niet tot de reguliere premières behoren en die mensen niet snel zouden verwachten. Want die minder bekende films zijn het óók waard om aandacht, respect en een vertoning op groot doek te krijgen. Denk aan animatiefilms. Dat zijn echt niet altijd familiefilms, bedoeld voor kinderen. Ook videogames kunnen echt artistieke waarde hebben."

Ye ziet vooral kansen in het directe contact met makers: "Omdat ik zelf films maak, bekijk ik de filmwereld ook vanuit dat perspectief. Daarom wil ik bevriend zijn met filmmakers, niet met de gatekeepers of filmfestivals. Het lijkt soms of deze mensen weinig of geen contact hebben met makers, wat in mijn ogen een dialoog in de weg staat. Ik kijk dus niet in festivalcatalogi, maar zoek naar lokale, onafhankelijke filmtheaters en naar wat zij vertonen. Het komt regelmatig voor dat nog onbekende filmmakers zelf filmzalen afhuren voor vertoning van hun werk. Dat zijn films die niet zijn opgepikt door de industrie. Dat is belangrijk, anders blijf je de cirkel van dezelfde films

DANOR

Muziek ogen

COLUMN | Dan Has
Indiana Jones van d
naar verborgen bet
kamers van de film

Media zijn in het stre
bij te benen: je loopt
voelen we ons opgeja
stand in te halen. We
maal efficiënt te ver
band bij te kunnen bl
dat producenten het
'cinema', maar over '
maar bezelf zijn met
film vanzelf ervaren
moutpap die we gret
ven slokken.

Afgelopen maand
filmtheaters. Dit lang
stuk in de *Mad Max*-
dat ik er de volgende
ging. En daarna nog
ergens overheen zett
beperkt. En in die wa
andere films van mijn
strepen. Maar juist d
elkaar de tijd te nem
in te laten werken, b
überhaupt zo'n lever
geworden.

De eerste keer dat
volop bezig met het v
Je bent het verhaal in
wen, hypothesen aar
ook nog een kritisch
is een enorme hoop
uitvoeren zonder erb
neer je dat werk al he
op een andere manie
als een verhaal dat w
een audiovisueel kur
ciplines met elkaar s
Elk wetenschapp
en kijkplezier bevest
films ons meer plezie
wat er gaat gebeuren
verpsten films niet
juist. Want wanneer
te vragen wat er gaat
aandacht gaan richt
verhaal verteld word
tie, camerabeweging
werp, muziek: alle cr
op de voorgrond en v
ervaring van de film.

Het idee dat je eer
kijken is vanuit die b
dat je een nieuwe pla
kant maar één keer z
haaldelijk kijken van
verhaal slechte een